

Spring High; nieuwe onderwijsvorm in Nieuw-West

In 2016 is in Amsterdam (Nieuw-West) een nieuw initiatief gestart: Spring High. Een onderwijsvorm (de term school wordt bewust niet gebruikt) die buiten de lijntjes kleurt en waar het kind met zijn ontwikkeling centraal staat. Nieuwsgierig als we zijn, togen we naar Amsterdam Nieuw-West waar de onderwijsvorm is gevestigd. We komen in een open gebouw met grote ruimtes waar leerlingen van 10 tot 14 door elkaar heen aan het leren zijn. Wat maakt Spring High zo speciaal?

TEKST HANS DIJKHOFF

Bij binnenkomst zie ik kinderen door elkaar zitten. Zeker in deze puberleeftijd zijn de fysieke verschillen duidelijk waarneembaar. De leerlingen werken zelfstandig aan hun eigen tafel. Het bijzondere is dat de een op een grote bal zit, de ander aan een verhoogde tafel op een soort hometrainer en weer een ander zit aan een gewone tafel. De leerlingen hebben allen hun eigen laptop die ze kunnen pakken uit een verrijdbare kast waarin er nog enkele liggen. De kast staat open. Dat is onderdeel van de filosofie van de school. Je moet vertrouwen hebben in elkaar en erop kunnen rekenen dat je in een veilige omgeving bent. Daarin zijn je spullen dus veilig. Veel tassen van leerlingen staan onbeheerd op de grond...

Er is dus geen klassenindeling. We streven ernaar dat leerlingen op verschillende niveaus kunnen afstuderen. Daarvoor moeten we nog wel een robbertje vechten met de politiek. Nu is het zo dat kinderen zouden afstuderen op het laagste niveau waarop ze examen hebben gedaan maar dat het diploma dan bijvoorbeeld mavo plus heet.

We zijn met vervolgoopleidingen bezig. Een technische opleiding waar wiskunde erg van belang is zou dan iemand die voor geschiedenis niet zo goed scoort gemakkelijker kunnen aannemen. Wel kijken we aan het eind van de derde klas naar het uitstroomniveau van een leerling. Je moet toch vergelijkingsmateriaal hebben."

Uitgangspunt voor het onderwijs van Spring High is: een stevig kerncurriculum, waarin digitale vaardigheden, persoonsoorting en burgerschapsvorming een sterke positie innemen. Onze leerlingen zijn de burgers, werknemers, werkgevers en leiders van 2032. De 21e eeuwse vaardigheden, een internationale oriëntatie, zelfreflectie en waardenoriëntatie, kennis van programmeren en projectmatig werken aan interdisciplinaire projecten behoren tot het standaardrepertoire. (Uit de Spring High business case, januari 2017.)

“De enige regels die we hebben zijn: we komen hier om te leren en doe dit op zo’n manier dat je anderen niet stoort in hun leerproces.”

Starten met leerlingen uit de groepen 7 en 8 is wel heel speciaal. Waarom juist die groepen?

We zijn in gesprek met Lenny van der Schoot, LO-docent. Hij leg uit.

“Op die leeftijd moeten kinderen een keuze gaan maken naar welk type onderwijs ze gaan. Nou ja die keuze wordt voor hen gemaakt. Ze worden op cognitie voor een onderwijstype ingedeeld. Wij willen die keuze uitstellen. Wij kijken naar waar een kind in zijn ontwikkeling is en dat kan voor het ene vak verder zijn dan voor het andere vak. Bijvoorbeeld wiskunde; na de vakantie gaan we verder waar hij of zij is gebleven.

Er zijn doorlopende leerlijnen van groep 7 tot aan het examen. Van der Schoot: “Dat moet uiteraard uitgebouwd worden naarmate we meer leerjaren krijgen. Het onderwijs is ontwikkelingsgericht en niet prestatiegericht. We kijken waar een leerling staat. Van iedereen hebben we een nulmeting en na verloop van tijd kijken we hoe iemand gevorderd is. Dat kan natuurlijk enorm verschillen. Zo ook bij sport. De een is motorisch meer begaafd dan de ander. De vraag is steeds: hoe verbeter je jezelf ten opzichte van je eigen kwaliteiten?”

Spring High gelooft in een holistische aanpak, waarbij er koppeling wordt gemaakt tussen motoriek, sociaal-emotioneel en cognitie. Wij streven naar een optimale leeromgeving, waarbij de sportlessen, een beweegrijke omgeving en het 'bewegend leren' hier een belangrijke bijdrage aan leveren. Op basis van onderzoek zal dit beleid constant geëvalueerd en aangepast worden. Spring High leert in beweging. (Uit de Spring High business case, januari 2017.)

Thema's

Er wordt zoveel mogelijk thematisch onderwijs gegeven. Zo zijn kracht en coördinatie twee van de thema's waarmee aan de slag gegaan wordt. "We maken gebruik van mini-games. Die zijn gebaseerd op de leerlijnen uit het basisdocument. Zo kun je bijvoorbeeld je koprol verbeteren. De indeling bij de verschillende onderdelen is op interesse. Neem een thema als balanceren. We differentiëren dat zo door dat ook een topsporter nog aan zijn trekken komt. Dus iedereen werkt eigenlijk in zijn zone van naaste ontwikkeling" (Vygotsky red.).

Cijfers geven

"We geven geen cijfers en controleren niet op huiswerk. Dat hoort bij ontwikkelingsgericht werken. Bij cognitieve vakken op een school kan ik me nog wel iets bij een cijfer voorstellen maar bij ons vak niet. Het is een extrinsieke manier van motiveren. De bedoeling van ons vak is niet: een oordeel geven over een bepaalde prestatie maar zo wordt een cijfer wel vaak ingezet. Op veel middelbare scholen zie je dat voor bijvoorbeeld de piepjestest een cijfer wordt gegeven. Op die wijze opereren willen we niet." Op een basisschool wordt daar al anders naar gekeken. Daar is rijping meer leidend. Op een bepaalde leeftijd moet je iets kunnen en als dat nog niet zo is dan ben je daar nog niet rijp genoeg voor. Overigens heb je ook hier wel uitzonderingen waar het andersom wordt gebruikt ten nadele van de leerling. Je kunt dit nog niet dus...

Hans Dijkhoff

"Een oordeel geven in ons vak zorgt ervoor dat een stuk plezier, beleving wordt weggenomen. Juist kinderen aan de onderkant hebben er baat bij dat ze op hun vooruitgang worden aangesproken. Positief benaderen dus! Omdat de groepen qua leeftijd door elkaar lopen is het fenomeen dat je beter of minder bent ook minder aan de orde. Bijvoorbeeld bij judo is een competitie-element door het een-tegen-een werken. Daarin win je soms en verlies je soms. Dat is dan iets waar je mee moet leren omgaan. Bij de cognitieve vakken moet je op een gegeven moment een niveau bepalen. Dat is nodig om te kijken waar je aansluit bij het vervolgonderwijs. Dat doen we bij LO niet. Daar zitten we meer op mindset en het uit je comfortzone durven stappen. Hier sta je. Waar wil je naartoe? In die zin is dat wel een beoordeling."

In deze complexe maatschappij en in het bijzonder de complexiteit van de grote stad is het tevens onze opdracht om een antwoord te formuleren op de segregatie die is ontstaan in het onderwijs binnen de stadsdeelgrenzen van Nieuw-West.

De leerlingen van Spring High vormen dan ook een reële weerspiegeling van de etniciteit, sociaal economische diversiteit in de lokale gemeenschap. Deze leerlingen hebben de ambitie de wereld te laten zien wat zij kunnen en willen ontdekken. Zij hebben bovendien de ambitie de wereld te laten zien wat zij te bieden hebben. Spring high leerlingen zijn gemotiveerd en zijn niet bang om te experimenteren. (Uit de Spring High Business Case, Januari 2017.)

Bewegementen

“Op Spring High staat iedere dag bewegen voorop. We doen dat in drie gradaties.

- Elke dag een gymles waarbij beter worden in bewegen voorop staat.
- Het voorkomen van sedentair gedrag. Kinderen hoeven op onze school niet stil te zitten. Dat doen we door aangepast meubilair.
- Het stimuleren van docenten om hun lessen niet alleen in een lokaal te geven maar bijvoorbeeld ook buiten.

Die laatste twee manieren zorgen voor extra bewegementen en gaan dus niet van de beweegtijd bij gym af.”

We zijn intussen de trap opgelopen naar een tweede open ruimte. De docent geeft net aan dat de les afgelopen is en dat de kinderen hun spullen mogen inpakken. Het is pauze.

Daarvoor moeten alle leerlingen naar de begane grond of naar buiten. Op de ‘pauzebar’ staat een mand met appels waaruit de kinderen naar believen een exemplaar kunnen pakken.

Buurt

Het verhaal gaat verder. Lenny vertelt dat twee van de gymlessen, ook in de winter, buiten gegeven worden. Ze maken daarbij gebruik van de faciliteiten in de buurt. Nieuw-West is een stadsdeel dat ruim is opgezet met veel groen. Daarnaast zijn er overal sportveldjes gemaakt. Ook zijn er hardcourt tennisbanen. Maar ook het stadmeubilair, zoals bankjes, wordt gebruikt. “En omdat we ook nog twee binnenlessen hebben, voldoen we snel aan de kerndoelen. We hebben alles uitgewerkt in rubrics waarbij we onder andere gebruikge maakt hebben van SLO-voorbeelden. Zo krijgt de leerling inzicht in waar hij staat.”

In tegenstelling tot veel scholen waar sportorientatie in de bovenbouw plaatsvindt, is dat op Spring High al vanaf het begin. Daarbij worden trainers van clubs uit de buurt ingeschakeld. Er zijn al projecten voor rugby en basketbal geweest. De laatste les is bij de vereniging om de verbinding met de buurt sterker te maken.

De school gaat natuurlijk groeien. De oudste zittende leerlingen gaan door naar de bovenbouw. Daarmee is al rekening gehouden. Een deel van het schoolgebouw waarin ze zitten wordt verbouwd en de andere bewonende school krimpt. Zo groeien ze verder. We zijn benieuwd naar de resultaten over een paar jaar. Zeer sportieve jonge mensen die precies weten wat ze willen gaan doen in hun werkzame leven? We gaan het zien.

foto's

Koen Gijzen en Hans Dijkhoff

Lenny van der Schoot is LO-docent op Spring High

Contact

l.vanderschoot@springhigh.nl

Kernwoorden

interview, vernieuwend onderwijs, etniciteit

Op de website staat dit artikel compleet met het beweegbeleid van Spring High en met de Business Case waaruit de tekst in de kaders is gehaald.